

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
Γ' ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
7/10/2018

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1. Ενδεικτικοί θεματικοί άξονες για την αξιολόγηση της περίληψης ως προς το περιεχόμενο:

α) Θεματικό κέντρο: Η διεθνοποίηση και η ανάγκη προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

β) Θεματικοί άξονες του κειμένου: 1) ο προβληματισμός για τον εφησυχασμό ή την εγρήγορση των ανθρώπων σε σχέση με τα δικαιώματά τους 2) Η κατάσταση του κόσμου μας δεν είναι ιδανική, ωστόσο υπάρχει ελπίδα 3) Η ανάπτυξη της τεχνολογίας και η παγκοσμιοποίηση των προβλημάτων 4) η αισιοδοξία για παγκόσμια ειρήνη και ο σκεπτικισμός για την επικράτηση των ισχυρότερων 5) η παραβίαση θεμελιακών δικαιωμάτων ως ένδειξη αδιαφορίας για την προάσπισή τους 6) η ανάγκη για ατομική και συλλογική δράση για την εδραίωση του σεβασμού στα ανθρώπινα δικαιώματα.

Μονάδες 25

B1.

α. Λ β. Σ γ. Λ δ. Λ ε. Σ

Μονάδες 10

B2. α) παραδείγματα (μονάδες 2), ο συγγραφέας χρησιμοποιεί παραδείγματα από την καθημερινή πραγματικότητα που επιβεβαιώνουν την αδιαφορία για την επίλυση παγκόσμιων προβλημάτων («Θα είχε περιοριστεί ... σωματεμπορία») (μονάδες 3).

Μονάδες 5

β)

Εξάλλου: προσθήκη, συμπλήρωση

Ωστόσο: αντίθεση

Επομένως: συμπέρασμα

Αν: όρος, προϋπόθεση

Γιατί: αιτιολόγηση

Μονάδες 5

B3. α)

- Τα κατορθώματα της τεχνολογίας έχουν μετατρέψει τον πλανήτη σε μια γειτονιά.
- Από τη μια πλευρά, οι ένθερμοι υποστηρικτές μιας τέτοιας εξέλιξης ισχυρίζονται μεταξύ άλλων ότι κάποτε θα έλθει η στιγμή, που όλοι οι λαοί μαζί θα ψάλλουν το ρέκβιεμ του πολέμου.

- Πάντα η ένωση δυνάμεων έφερνε το καλό, αλλά πάντα μέσα από την ένωση θεμελιωνόταν και το δίκαιο του ισχυρότερου.
- Ο εφησυχασμός, πάντως, και το σταύρωμα των χεριών δεν είναι η κατάλληλη λύση.
- «Αντί να διαμαρτύρεσαι για το σκοτάδι, άναψε ένα κερί».

Μονάδες 5

β)

- εφησυχάζουν ≠ ανησυχούν
- υποστηρικτές ≠ πολέμιοι, επικριτές
- ανισότητα ≠ ισότητα
- ευημερίας ≠ ύφεσης
- θύμα ≠ θύτης

Μονάδες 5

B4. α)

«**δημιουργία του καλύτερου κόσμου απ' όσους είναι δυνατόν να υπάρξουν**», (στη δεύτερη παράγραφο): αυτούσια μεταφορά των λόγων του Λάιμπνιτς

«**Θαυμαστό Καινούριο Κόσμο**» (στη δεύτερη παράγραφο): είναι ο τίτλος του βιβλίου του Άλντους Χάξλεϋ

Μονάδες 2

β)

«να γυρίσουμε τον τροχό της προόδου ανάποδα»
«αποτελούν τις σύγχρονες μάστιγες της ανθρωπότητας»
«είναι δούλος των αναγκών του στομαχιού»

Μονάδες 3

Γ1. Μονάδες 40 [Π=20, Ε=12, Δ=8]

Η παραγωγή λόγου θα εγγραφεί στο κειμενικό είδος της ομιλίας (προσχεδιασμένος προφορικός λόγος)

Επικοινωνιακό πλαίσιο: προσφώνηση, αποφώνηση με χρήση πρώτου ενικού – πληθυντικού και β' πληθυντικού προσώπου και την επίκληση στη λογική, χωρίς να αποκλείουμε την ύπαρξη συναισθήματος στον πρόλογο και τον επίλογο.

Πρόλογος: σύντομη αναφορά και καταγραφή των δύο αξόνων που θα κινηθεί η ομιλία σε συνδυασμό με την επισήμανση της κρίσης που διέρχεται ο ανθρωπισμός σήμερα.

Προσφώνηση: Κυρίες και κύριοι,

Ιδιότητα: ... ως εκπρόσωπος των συμμαθητών μου,

Αναφορά στην περίπτωση: ... Η πρωτοβουλία αυτή της διεύθυνσης του σχολείου, μας δίνει τη δυνατότητα να ανταλλάξουμε σκέψεις και προβληματισμούς πάνω στα θέματα που μας απασχολούν και να απενίσουμε με μεγαλύτερη αισιοδοξία το μέλλον.

Θέμα: ... θα ήθελα να εκθέσω τον προβληματισμό μου για την παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, που μένει και μαίνεται τόσο στις υποανάπτυκτες όσο και στις αναπτυγμένες χώρες του κόσμου.

Μεταβατική

Επιβεβαίωση του δεδομένου: αναφορά στην πρόοδο που έχει σημειωθεί σε σχέση με το παρελθόν αναφορικά με τα δικαιώματα του ανθρώπου, η προστασία των οποίων, ωστόσο, ακόμα συνιστά ζητούμενο, γεγονός που επιβεβαιώνεται από πλήθος φαινομένων.

Ενδεικτικοί άξονες για την αξιολόγηση του περιεχομένου (Μονάδες 20)

Κυρίως θέμα

Ζητούμενο α)

φαινόμενα παραβίασης ανθρωπίνων δικαιωμάτων στις μέρες μας

Στις υπανάπτυκτες χώρες δεν υπάρχει συνταγματική κατοχύρωση και νομική προστασία των δικαιωμάτων, γι' αυτό παρατηρούνται:

- Φοβερή θνησιμότητα από έλλειψη πόσιμου νερού και φαρμάκων, λιμούς, φυσικές καταστροφές, και επιδημίες.
- Συνθήκες άθλιας διαβίωσης.
- Υψηλή κλίμακα ανεργίας και απάνθρωπες συνθήκες εργασίας.
- Τραγικά ποσοστά αναλφαβητισμού.
- Πόλεμοι (εμφύλιοι, τοπικοί), γενοκτονίες.
- Τρομοκρατία.
- Διώξεις, βασανιστήρια και εκτελέσεις.
- Εξευτελισμοί και ταπεινώσεις.
- Σεξουαλική κακοποίηση παιδιών και γυναικών.
- Δουλεμπόριο (παιδιών, γυναικών) και συνθήκες σκλαβιάς.
- Έξαρση πορνείας και σωματεμπορίας.

Στα προηγμένα κράτη της Δύσης παρά τον καθομολογούμενο υψηλά βαθμό ανάπτυξης που μαρτυρούν οι αριθμοί, διατηρούνται τα εξής αρνητικά:

- Χαμηλό επίπεδο βιωσιμότητας, ο λεγόμενος «τέταρτος κόσμος» που βάλλεται από χαμηλές συντάξεις, ανεργία και φτώχεια.
- Υποχώρηση της κοινωνικής πολιτικής και ειδικότερα του κράτους πρόνοιας.
- Αδικίες, ανισότητες και αναξιοκρατικά φαινόμενα.

- Αποθέωση βίας και εγκληματικότητας.
- Αναζωπύρωση ρατσισμού, φυλετικού και κοινωνικού.
- Συστηματική παραπληροφόρηση και έντεχνοι μηχανισμοί προπαγάνδας.
- Καταπάτηση προσωπικών δεδομένων και επαύξηση των φαινομένων δυσφήμισης, λασπολογίας και κιτρινισμού.
- Ανθρώπινες σχέσεις απρόσωπες.
- Παραβίαση του διεθνούς δικαίου από τα ισχυρά κράτη.
- Αυθαιρεσίες: άδικες συλλήψεις από την εξουσία, έντεχνη λογοκρισία, απουσία ευκαιριών στους πολίτες για συμμετοχή στα κέντρα λήψης αποφάσεων, παραδικαστικά κυκλώματα, δημαγωγία και διαφθορά.
- Ποσοτικοποίηση της παιδείας και της ψυχαγωγίας
- Υποτίμηση της γυναίκας και εκμετάλλευση του παιδιού.
- Έλλειψη σεβασμού στη φύση.

Με τη χρήση μεταβατικής παραγράφου περνάμε στο δεύτερο ερώτημα για να αναφερθούμε στους τρόπους με τους οποίους μπορεί να διασφαλιστεί η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων

Μεταβατική: Το οξύμωρο της εποχής μας: να εξελίσσεται ο πολιτισμός αλλά να μην διασφαλίζεται η κατοχύρωση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και αυτό απειλεί και τα άτομα και την ανθρώπινη κατάσταση.

Ζητούμενο β)

τρόποι με τους οποίους μπορεί να διασφαλιστεί η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Στον υπανάπτυκτο κόσμο

- Ειλικρινής / ανθρώπινη στάση των ισχυρών κρατών της Δύσης, (αντίσταση στην κερδοσκοπία, παραγραφή των χρεών, στήριξη της προσπάθειας για ανασυγκρότηση και ανάπτυξη των χωρών του Τρίτου κόσμου).
- Ουσιαστικές και αποτελεσματικές ενέργειες από Ε.Ε και Ο.Η.Ε.
- Ανθρωπιστική βοήθεια από παγκόσμιες μη κυβερνητικές οργανώσεις.
- Ευαισθητοποίηση του κόσμου από τα Μ.Μ.Ε. , το σχολείο και τους διανοούμενους.
- Σταδιακή άνοδος του βιοτικού επιπέδου με παράλληλη ανάπτυξη της οικονομίας.
- Ενίσχυση της εκπαίδευσης, (πνευματική αφύπνιση, απαλλαγή από τη θρησκοληψία, το φανατισμό και διεκδίκηση δικαιωμάτων).

Στον αναπτυγμένο κόσμο

- Δραστηριοποίηση των φορέων αγωγής:
- παιδεία
- οικογένεια
- σχολείο
- Μ.Μ.Ε.

- Εδραίωση της γνήσιας δημοκρατίας που επιβάλλεται να αποτελεί μέλημα τόσο των πολιτών (με σύσταση εθελοντικών οργανώσεων, γόνιμη αμφισβήτηση και πίεση στις κυβερνήσεις) όσο και των πολιτικών (ήθος και ύψος ηγεσίας, κοινωνική πολιτική προς τους αναξιοπαθούντες, δικαιότερη οργάνωση κοινωνίας, ευνομία, άνοιγμα δημοκρατίας, επιβολή δίκαιων ποινών.)
- Θετική / υπεύθυνη χρήση της γνώσης και της τεχνολογίας από τους επιστήμονες και τα πολιτικά και οικονομικά κέντρα εξουσίας.
- Παγκόσμια συμφωνία των κρατών για κοινή πολιτική που προϋποθέτει τήρηση του διεθνούς δικαίου.
- Υγιής λειτουργία των διεθνών οργανισμών (Ο.Η.Ε).

Επίλογος: Ανακεφαλαίωση και τελική πρόταση με έμφαση στην ανάγκη ατομικής και συλλογικής δράσης στους δύσκολους καιρούς, ώστε να προστατευτούν και να βελτιωθούν οι συνθήκες ζωής όλων των ανθρώπων.

Αποφώνηση: Ευχαριστώ για την προσοχή σας

ΤΙΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙΜΕΛΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ:

**ΒΑΦΕΙΑΔΟΥ ΕΛΣΑ
ΒΕΤΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΜΠΟΡΟΥΤΖΗ ΔΕΣΠΟΙΝΑ
ΝΤΕΛΜΠΙΖΗ ΜΑΡΙΑ
ΠΑΠΠΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ**